

Plebiscite
σε Μ. Βρετανία
& Πολωνία

Αεροδρόμια Ιονίων:
Δημοψήφισμα
ή πυροτεχνημα;

"Ι.Χ." το Νερό;
Επιμένει η ΕΕ!

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

"Εθνικό Χρήμα"

Οι πολίτες 3 χωρών αποφασίζουν

20η Σεπτεμβρίου:
Εκλογές & Δημοκρατία

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ &
ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ & ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

Περιεχόμενα

- Σελ.2:** Η Ταυτότητα μας
- Σελ.3-5:** Εκλογές της 20ης Σεπτεμβρίου και δημοκρατία
- Σελ.6-7:** “Vollgeld” - Νομοθετική πρωτοβουλία πολιτών για “εθνικό χρήμα”
- Σελ.8-9:** Ο “Δημόσιος Χώρος” ως θέσμιση της Δημοκρατίας
- Σελ.10-11:** Η Ε.Ε. επιμένει στην ιδιωτικοποίηση του νερού
- Σελ.12:** Πολιτική Πρόταση [Π. Χασάπης]
- Σελ.13:** Πολιτική Πρόταση [Δημοκρατικοί]
- Σελ.14-15:** Brexit: ένα plebiscite “μακράς διάρκειας”
- Σελ.16:** Τα Πολωνικά Plebiscites
- Σελ.17:** Δημοψήφισμα για τα αεροδρόμια του Ιονίου
- Σελ.18:** Συνταγματικά ήθη και αξίες
- Σελ.19-20:** Απόψεις
- Σελ.21:** Project
- Σελ.21:** Βιβλίο
- Σελ.22:** “Υποστηρίζω κι ΕΓΩ!” - Δημοψηφίσματα με πρωτοβουλία πολιτών
- Σελ.23:** Έντυπο Υποστήριξης

Η Ταυτότητα μας

Το “**Δημοψήφισμα**” είναι το μηνιαίο μέσο επικοινωνίας της ομάδας πολιτών υπέρ του θεσμού των Δημοψηφισμάτων με υψηλούς στόχους:

Αφενός σκοπεύει στην ενημέρωση σχετικά με εκδηλώσεις [ομιλίες, συγκεντρώσεις, εργαστήρια, βιβλιοπαρουσιάσεις κ.ά.] που έχουν ως στόχο την υποστήριξη του θεσμού των Δημοψηφισμάτων.

Αφετέρου, φιλοδοξεί να δώσει ελεύθερο βήμα σε ειδήσεις, απόψεις, γνώμες και ερευνητικά αποτελέσματα υπέρ ή κατά του Δημοψηφίσματος με στοιχεία και τεκμηριωμένη επιχειρηματολογία.

Το “**Δημοψήφισμα**” είναι ανοιχτό στην επικοινωνία και επιδιώκει τη συνεργασία με όλους. Αν διαβάσετε ένα κείμενο ή μία είδηση που πιστεύετε ότι αξίζει να την μοιραστείτε με άλλους, αν θέλετε να επιχειρηματολογήσετε υπέρ ή εναντίον του Δημοψηφίσματος, αν θέλετε να προσκαλέσετε κι άλλους σε μία εκδήλωση που συνδιοργανώνετε ή απλώς θα την παρακολουθήσετε, μπορείτε να το στείλετε στο email: referendum@mail.com. Αν πάλι θέλετε να βοηθήσετε με άλλους τρόπους, με κείμενα, φωτογραφικό υλικό, βίντεο, σχέδιο & σκίτσο, κριτική, ιδέες & προτάσεις ή απλώς να απολαύσετε την προετοιμασία και το σχεδιασμό του, στείλτε το email σας αμέσως! Παράκληση για **ανωνυμία** θα γίνεται σεβαστή.

Δεν υπάρχει κανένας περιορισμός εκτός από τη συνάφεια με τη θεματολογία και, φυσικά, την απουσία υβριστικών ή συκοφαντικών αναφορών. Οι θέσεις του κάθε άρθρου εκφράζουν τον αρθρογράφο και δεν δεσμεύουν την υπόλοιπη ομάδα που συμμετέχει στο newsletter.

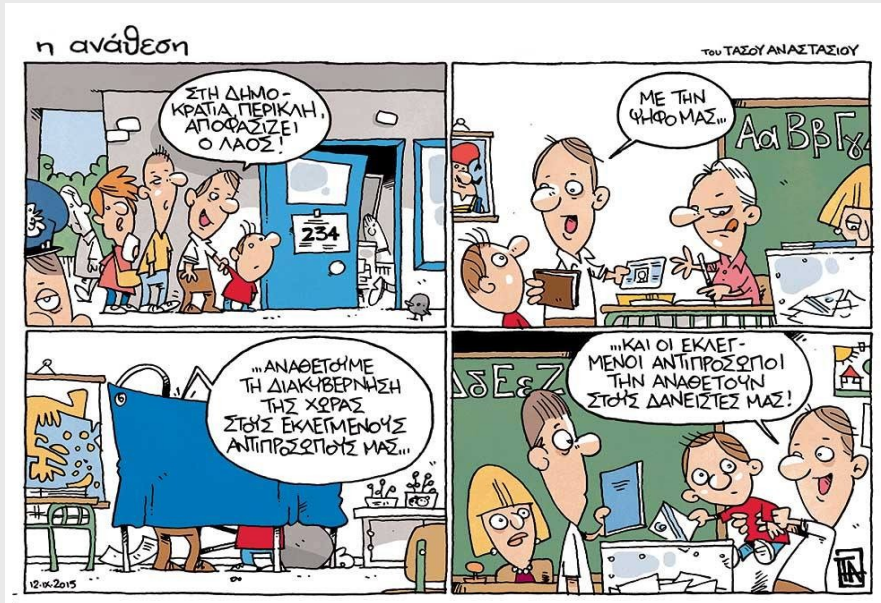
Αναγνωρίζουμε ότι το ευρύτερο οικονομικόπολιτικό πλαίσιο είναι ιδιαίτερος πιεστικός, ωστόσο θα είμαστε ξεκάθαροι ως προς το πλαίσιο επικοινωνίας: οποιαδήποτε συνεργασία θα γίνεται δεκτή μόνο εφόσον **συνδέεται άμεσα** με το θεσμό των Δημοψηφισμάτων ή με ζητήματα που απαιτούν Δημοψηφισματική επίλυση, όπως για παράδειγμα η ιδιωτικοποίηση του Νερού ή η Συνταγματική Αναθεώρηση.

Τα newsletter των προηγούμενων μηνών μπορούν να βρεθούν στο blog της **ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ**:

<https://greekdimio.wordpress.com/η-προταση>

ή στο διαδικτυακό “σπίτι” του “Δ”, **εδώ**

Εκλογές της 20^{ης} Σεπτεμβρίου και δημοκρατία

“Η ανάθεση” του
Τ. Αναστασίου:
Εφημερίδα των
Συντακτών
(18.09.2015)

του Πέτρου Βουρλή

Αναδημοσιεύεται από το blog “Δημοψηφίσματα με πρωτοβουλία πολιτών”, [εδώ](#).

Πριν λίγες ημέρες διεξήχθησαν και πάλι εκλογές, ήταν οι δεύτερες στην διάρκεια του 2015. Ενδιάμεσα οι Έλληνες πολίτες ψήφισαν – για πρώτη φορά μετά από 40 χρόνια – σε ένα προσωπικό δημοψήφισμα (**plebiscite**). Αν ζούσαμε σε μια πραγματική δημοκρατία το δημοψήφισμα αυτό θα έπρεπε να ήταν φυσικά υποχρεωτικό.

Θέλω να αποφύγω να σχολιάσω την αλλοίωση του χαρακτήρα του ΣΥΡΙΖΑ αλλά δεν μπορώ να μην επισημάνω κάποια στοιχεία που καταδεικνύουν την συνολική δυσλειτουργία (υπό δημοκρατικό πρίσμα) του πολιτικού μας συστήματος. Για άλλη μια φορά απεδείχθη πως οι εκλογές δεν αρκούν, ως πολιτικό εργαλείο, για να εκφράσουν την λαϊκή βούληση. Πόσο μάλλον για να κάνουν τους πολίτες το πραγματικό υποκείμενο της πολιτικής, αυτούς δηλαδή που αποφασίζουν.

Ο Τσίπρας, σε μια προσπάθεια να ισχυροποιήσει την θέση του έπαιξε με την φωτιά (τους θεσμούς της άμεσης δημοκρατίας, ακόμα και στην υποτυπώδη μορφή ενός προσωπικού δημοψηφίσματος) και ‘κάηκε’. Όσοι βιαστούν να αντιτάξουν τα πρόσφατα αποτελέσματα της 20ης Σεπτεμβρίου νομίζω πως προσεγγίζουν μάλλον επιφανειακά το τι συνέβη σε πολιτικό επίπεδο τον τελευταίο καιρό αλλά και το τι πρόκειται να συμβεί.

Ας προσπαθήσουμε να βάλουμε τα πράγματα σε μια σειρά.

Η δική μας δημοσκόπηση

Σε ένα παιχνίδι ισχύος αυτός που κερδίζει είναι ο ισχυρός. Είναι αλήθεια πως η ελληνική πλευρά διαπραγματεύτηκε για πρώτη φορά μόλις φέτος, κάτι το οποίο χαροποίησε τους Έλληνες αλλά ταυτόχρονα μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε πόσο αδύναμοι είμαστε σε αυτό το ‘παιχνίδι’ και απέναντι σε μια παντοδύναμη Γερμανική Ευρώπη. Επειδή ως ομάδα είμασταν σίγουροι πως ο Πρωθυπουργός θα προτιμήσει να μας προδώσει, υπογράφοντας μια νέα συμφωνία ερήμην των πολιτών, αποφασίσαμε να δράσουμε.

Έτσι, και με τις ελάχιστες δυνάμεις μας, κάναμε το αυτονόητο. Ρωτήσαμε τους συμπολίτες μας αν επιθυμούν να επικυρώνουν αυτοί, και όχι το πολιτικό προσωπικό της χώρας, την οποιαδήποτε νέα συμφωνία με τους δανειστές. Την Πέμπτη 4 και το Σάββατο 6 Ιουνίου σταθήκαμε στην πλατεία Συντάγματος και ρωτήσαμε 207 συμπολίτες μας δύο πολύ απλές, αλλά πολιτικά σημαντικότερες, ερωτήσεις:

- α) ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΝΕΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΑΝΕΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ; και,**
β) ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ;

Προσπαθήσαμε να ισο-μοιράσουμε το δείγμα μας σύμφωνα με το φύλο και την ηλικία. Τα αποτελέσματα ήταν κάτι περισσότερο από ενθαρρυντικά.

Το **61,35%** υποστήριξε την διεξαγωγή δημοψηφίσματος για κάθε νέα συμφωνία με τους δανειστές, ενώ αντίστοιχα το **78,74%** υποστήριξε την θεσμοθέτηση ακυρωτικών δημοψηφισμάτων και νομοθετικών πρωτοβουλιών πολιτών. Και στις δύο ερωτήσεις οι γυναίκες υποστήριξαν περισσότερο τις προτάσεις (+9.9% και +7,32% αντίστοιχα).

Όσο αφορά την ηλικία η μεγαλύτερη υποστήριξη εμφανίσθηκε στην ομάδα 31-45 ετών, με την ομάδα 61 και άνω να υποστηρίζει λιγότερο από όλους τις προτάσεις (ακόμα και έτσι με ποσοστά υπέρ των προτάσεων 48% και 72% αντίστοιχα).

Το ακυρωτικό δημοψήφισμα υποστήριξαν περισσότερο όσοι έχουν λάβει δευτεροβάθμια εκπαίδευση (71,43%), ενώ τις πρωτοβουλίες πολιτών όσοι έχουν τουλάχιστον τριτοβάθμια εκπαίδευση (81,06%).

Τέλος, όσοι από τους συμπολίτες είναι άνεργοι υποστήριξαν σε μεγαλύτερα ποσοστά όλων τις προτάσεις (74,47% και 87,23% αντίστοιχα).

Στην συνέχεια (12 Ιουνίου) και γνωρίζοντας πως αυτό θα ήταν μάλλον λιγότερο αντιπροσωπευτικό αναρτήσαμε πανομοιότυπη δημοσκοπήση και στο blog μας. Η υποστήριξη των συμπολιτών μας ήταν και εδώ, σε γενικές γραμμές, ξεκάθαρη: **83,25%** και **86,75%** υπέρ των προτάσεων (μπορείτε να δείτε τα αποτελέσματα [εδώ](#) και [εδώ](#)).

Στον ενθουσιασμό που μας προκάλεσαν τα παραπάνω ήρθε να προστεθεί κάτι το οποίο ήταν πραγματικά ανέλπιστο. Νωρίς το Σάββατο 27 Ιουνίου, ο Τσίπρας κάλεσε τους πολίτες να δεχθούν ή να απορρίψουν με δημοψήφισμα την πρόταση Γιουνκέρ!

Το λάθος Τσίπρα

Σε αυτό το σημείο ο Τσίπρας έκανε το μεγάλο για αυτόν λάθος. Χωρίς να έχει ιδέα το τι είναι δημοκρατία (κάτι το οποίο δυστυχώς επιβεβαιώθηκε απόλυτα στην συνέχεια) θέλησε να παίξει με το όπλο του δημοψηφίσματος. Πίστεψε πως οι Έλληνες θα τρομάξουν και θα ψηφίσουν ΝΑΙ. Όμως αποδείχθηκε πως οι πολίτες δεν είχαν πει την τελευταία τους λέξη. Αντίθετα στην απαράδεκτη προπαγάνδα και τρομοκρατία των ιδιωτικών επιχειρήσεων που ονομάζονται ΜΜΕ, ενάντια στα φαντάσματα του παρελθόντος και σε απογοήτευση ακόμα και της ίδιας της κυβέρνησης οι Έλληνες πολίτες ψήφισαν ένα ξεκάθαρο και ηχηρό ΟΧΙ στην λιτότητα. Στην ουσία είπαν στον Πρωθυπουργό πως εκτιμούν την μέχρι τότε προσπάθεια του και του έδωσαν την εντολή να μην υπογράψει ακόμα μία καταστροφική και αδιέξοδη συμφωνία.

Στην συνέχεια ο Τσίπρας λειτούργησε με έναν δημοκρατικά απαράδεκτο τρόπο. Αντί να φέρει σε δημοψήφισμα την συμφωνία που υπέγραψε στις 13 Ιουλίου, προτίμησε, όπως και οι προκάτοχοι του, να δεσμεύσει την χώρα και τις ζωές όλων ερήμην μας. Έτσι έγινε απολύτως φανερό πως ως λαός δεν έχουμε το πολιτικό προσωπικό που μας αξίζει. Όλοι οι πολιτικοί χώροι συμφωνούν απόλυτα σε ένα μόνο πράγμα: θα αποφασίζουμε εμείς και όχι οι πολίτες. Ο ρυθμός με τον οποίο οι συμπολίτες μας χειραφετούνται και κατανοούν το αδιέξοδο της ανάθεσης (ειδικά όταν αυτή δεν υπόκειται σε κανένα έλεγχο, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα) είναι κατά πολύ ταχύτερος από την πορεία εκδημοκρατισμού των πολιτικών κομμάτων (αν υφίσταται τέτοια διαδικασία!). Οι πολιτικοί ταγοί, από την άκρα Δεξιά ως και την άκρα Αριστερά, επιθυμούν να συνεχίζουν να αποφασίζουν αυτοί, ερήμην και εναντίον μας. Ταυτόχρονα και αντίθετα σε αυτή τους την επιθυμία, ένα όλο και μεγαλύτερο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας έχει κατανοήσει τα παραπάνω. Γνωρίζει πως οι πολιτικοί ψεύδονται και κατανοεί πως μας λείπουν τα εργαλεία για να μην τους επιτρέπουμε να ζουν παρασιτικά σε βάρος μας. Τι μπορεί να κάνει όμως;

750.000 λιγότεροι ψήφοι σε οκτώ μήνες!

Πριν η παραπάνω δυσaréσκεια εκφραστεί δημιουργικά και με ένα ενεργό πολιτικά τρόπο, το πλέον λογικό είναι η αποχή. Θα μπορούσε κάποιος να πει πως οι λαοί απέχουν από τις εκλογές αντιπροσώπων κυρίως για δύο λόγους. Ή ζουν σε μια κοινωνία που το πολιτικό σύστημα είναι λειτουργικό και ως εκ τούτου δεν θεωρούν πως η εκτελεστική εξουσία μπορεί να κάνει την διαφορά (κάτι σαν: είναι όλοι τους μάλλον καλοί) ή το πολιτικό σύστημα είναι τόσο διεφθαρμένο και αδιέξοδο που θεωρούν πως οποιαδήποτε επιλογή θα φέρει εν τέλει τα ίδια αποτελέσματα (είναι όλοι τους μάλλον το ίδιο κακοί, κάτι άλλο θα πρέπει να αλλάξει). Αυτό που φαίνεται να ταιριάζει περισσότερο στην ελληνική κοινωνία είναι προφανώς το δεύτερο. Αν κάποιος δει τα απόλυτα νούμερα θα διαπιστώσει πως μέσα σε μόλις 8 μήνες τα κόμματα σημείωσαν τις παρακάτω απώλειες:

- ΣΥΡΙΖΑ: μείον 320.000 ψήφοι ή – 14%
- ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: μείον 192.500 ψήφοι ή – 11%
- ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ: μείον 8.800 ψήφοι ή – 2%
- ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ [*]: μείον 115.000 ψήφοι ή – 25%
- ΚΚΕ: μείον 36.000 ψήφοι ή – 11%
- ΠΟΤΑΜΙ: μείον 152.000 ψήφοι ή – 40%

[*]: Ως προς το άθροισμα των ψήφων που έλαβαν το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ στις προηγούμενες εκλογές.

Η (δυσνητική) πρωτοπορία των πολιτών

Προφανώς, οι συμπολίτες μας που επέλεξαν να μην ψηφίσουν δεν αποτελούν ένα αραγάς μέτωπο. Τα παραπάνω νούμερα δείχνουν όμως πως προέρχονται από όλους τους πολιτικούς χώρους και αυτό είναι κάτι που μπορεί να μας φανεί χρήσιμο όσο αφορά τα συμπεράσματα που μπορούμε να βγάλουμε. Είναι ξεκάθαρο πως ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας φαίνεται να απαξιώνει το πολιτικό μας σύστημα. Το πρόβλημα μας δεν είναι τα πολιτικά πρόσωπα (φυσικά στην συντριπτική τους πλειοψηφία ανεπαρκή) όσο το ίδιο το πολιτικό σύστημα που τα συντηρεί και τα αναπαράγει. Χωρίς ένα ουσιαστικό διαφορετικό πολιτικό σύστημα δεν θα υπάρξουν ποτέ καλύτεροι 'αντιπρόσωποι' από αυτούς που έχουμε. Όταν το παραπάνω γίνει κατανοητό θα ξεκινήσει μια διαδικασία εκδημοκρατισμού από τα 'κάτω' του πολιτικού μας συστήματος. Προτάσεις υπάρχουν (η δική μας **εδώ**) και είναι πολύ απλές τόσο στην σύλληψη τους όσο και στην υλοποίησή τους. Το μόνο που μένει να κάνουμε είναι να τις διαδώσουμε.

“Vollgeld” - Μια νομοθετική πρωτοβουλία πολιτών για “εθνικό χρήμα”

Στις **7 Ιουλίου 2014** η οργάνωση πολιτών **MoMo** ξεκίνησε τη συλλογή υπογραφών για τη Νομοθετική πρωτοβουλία “**Vollgeld**”. Μέσα σε 18 μήνες πρέπει να συγκεντρώσει 100.000 υπογραφές Ελβετών πολιτών (στην πραγματικότητα, ο στόχος είναι κοντά στις 120 χιλ. επειδή κατά τη διασταύρωση θα υπάρξει μείωση τους εξαιτίας των διπλοεγγραφών, λαθών κλπ) ώστε να μπορέσει να φέρει τη νομοθετική πρωτοβουλία σε εθνικό δημοψήφισμα. Το **vollgeld** μεταφράζεται κατά λέξη σε “**πλήρες χρήμα**” και αντιστοιχεί στον όρο “**Sovereign Money**” (ή εθνικό χρήμα), ο οποίος χρησιμοποιείται στη διεθνή οικονομική βιβλιογραφία.

Η Πρωτοβουλία στοχεύει στο να καταστήσει, μετά από τροποποίηση του Συντάγματος, την (κεντρική) **Τράπεζα της Ελβετίας** ως τον μοναδικό τραπεζικό οργανισμό που θα μπορεί να δημιουργεί “χρήμα” - με τη μορφή νομισμάτων, χαρτονομισμάτων ή τραπεζικών εγγραφών. Οι εμπορικές (κοινές) τράπεζες δεν θα μπορούν να “δημιουργούν” χρήμα με τη μορφή λογιστικών εγγραφών, που στη συνέχεια θα δανείζουν σε επιχειρήσεις και καταναλωτές, βγάζοντας κέρδη από το μηδέν. Μόνο η Κεντρική Τράπεζα θα μπορεί να “**δημιουργεί/κόβει**” χρήμα, ανάλογα με τις ανάγκες της οικονομίας και όχι αναλόγως των υπολογισμών για κερδοφορία των τραπεζών.

Η ελβετική αυτή πρωτοβουλία πολιτών δεν είναι η μοναδική. Την 21η Απριλίου 2015 η επιτροπή πολιτών “**Ons Geld**” (το δικό μας χρήμα) παρέδωσε στο Ολλανδικό Κοινοβούλιο περισσότερες από 110.000 υπογραφές – το όριο είναι 40 χιλιάδες – που ζητούν να συζητηθεί το θέμα στο κοινοβούλιο. Η συλλογή υπογραφών θα συνεχίζεται όσο θα διαρκεί η εξακρίβωση κάποιων στοιχείων και προτού εισαχθεί το θέμα προς συζήτηση. Δυστυχώς, οι Ολλανδοί πολίτες δεν απολαμβάνουν το δικαίωμα που έχουν οι Ελβετοί να μπορούν να αποφασίζουν οι ίδιοι άμεσα για την υπερψήφιση ή καταψήφιση ενός ζητήματος – το δικαίωμα το έχουν εκχωρήσει πλήρως στους πολιτικούς. Οπότε, το μόνο που απομένει είναι να πιέσουν έμμεσα μέσω της συλλογής υπογραφών, γι' αυτό και η συνέχιση της διαδικασίας έχει νόημα έως ότου επιβεβαιωθεί ότι το ζήτημα θα συζητηθεί στο Κοινοβούλιο.

Το Ισλανδικό παράδειγμα

Ωστόσο, εγγύτερα από όλους στη θεσμοθέτηση “εθνικού χρήματος” βρίσκεται η Ισλανδία. Την 1η Απριλίου 2015, η **Επιτροπή του Ισλανδικού Κοινοβουλίου για την Οικονομία και το Εμπόριο** δημοσίευσε την αναφορά της για την μεταρρύθμιση του συστήματος δημιουργίας χρήματος. Την αναφορά είχε ζητήσει ο Πρωθυπουργός της χώρας, ζητώντας να μάθει εάν η ισλανδική χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 συνδέεται με το παρόν σύστημα δημιουργίας χρήματος από τις εμπορικές τράπεζες και ποιες λύσεις/μεταρρυθμίσεις προτείνονται για τη βελτίωση του.

Η αναφορά αυτή με σαφή και συνοπτικό τρόπο περιγράφει την κατάχρηση του δικαιώματος “δημιουργίας” νέου χρήματος από τις εμπορικές τράπεζες, πως δημιούργησε στρεβλώσεις στη χρηματοπιστωτική αγορά και τελικά, έβαλε τις βάσεις για την οικονομική κρίση του 2008. Οι τράπεζες, λειτουργώντας με αποκλειστικό γνώμονα την κερδοφορία, συνέχισαν να προσφέρουν χρήμα παρά τις προειδοποιήσεις της Κ. Τράπεζας ότι αυτή υπερθερμαίνεται, αδιαφορώντας για τον μεσοπρόθεσμο αντίκτυπο στην οικονομία.

Η υπερπροσφορά χρήματος οδήγησε σε πληθωρισμό, “φούσκες” στην αγορά [π.χ. ακίνητα], αύξηση επιτοκίων που προσέλκυσαν ξένους καταθέτες, αυξάνοντας έτσι τις υποχρεώσεις των τραπεζών. Συνήθως στις περιπτώσεις αυτές, οι καταθέσεις είναι εγγυημένες από την κυβέρνηση καθώς οι τράπεζες θεωρούνται “too big too fail”. Αυτό όμως αποτελεί αθέμιτο ανταγωνισμό σε άλλα επενδυτικά προϊόντα, καθώς αφενός οι καταθέσεις θεωρούνται “ελεύθερες κινδύνου”, αφετέρου, οι τράπεζες όντας προστατευμένες από τον κίνδυνο, επιλέγουν πιο απερίσκεπτες επενδύσεις. Τελικά, όταν συμβεί μία τραπεζική κρίση, το Κράτος ή θα σώσει τις τράπεζες με τα λεφτά των φορολογουμένων, ή θα τις αφήσει να βουλιάζουν.

Οι στρεβλώσεις του μηχανισμού παραγωγής χρήματος από τις τράπεζες ήταν γνωστές και είχε γίνει προσπάθεια μέσω της εισαγωγής κανονισμών [ΒΑΣΙΛΕΙΑ I & II] να μπουκωθούν περιορισμοί και προϋποθέσεις. Ωστόσο, η μέθοδος αυτή αποδεικνύεται κοστοβόρα, πολύπλοκη και τελικά αναποτελεσματική. Αντ’ αυτού, η επιτροπή του ισλανδικού κοινοβουλίου προτείνει να αντιμετωπιστεί η γενεσιουργός αιτία του προβλήματος μέσα από τον έλεγχο του επίσημου χρήματος [σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών εγγραφών] από μία Κεντρική, εθνικοποιημένη, Τράπεζα. Οι εμπορικές τράπεζες θα διαχειρίζονται δύο μορφές λογαριασμών: τους τρεχούμενους και τους επενδυτικούς, εκ των οποίων **μόνο** οι δεύτεροι θα αποδίδουν τόκο, και **μόνο** από αυτά τα κεφάλαια θα γίνονται επενδύσεις.

Η Ισλανδία, όντας ανεξάρτητη χώρα με δικό της νόμισμα, πρόκειται να διερευνήσει τη δυνατότητα αλλαγής του μοντέλου παραγωγής χρήματος. Η διαδικασία αυτή βρίσκεται ακόμη στην αρχή, καθώς αναμένονται σχετικές μελέτες ειδικών, με την ολοκλήρωση των οποίων θα ανοίξει ο πολιτικός διάλογος για τις όποιες αλλαγές. Αν και φυσικά είναι πολύ νωρίς, δεδομένου του πρόσφατου παρελθόντος, είναι εύλογο να πιστέψει κανείς ότι μάλλον η τελική απόφαση θα ληφθεί από τους ίδιους τους πολίτες.

Good Luck Vollgeld !

Πηγές

- Η αναφορά του **Ισλανδικού Κοινοβουλίου** για το Εθνικό Χρήμα [στα αγγλικά]: [εδώ](#)
- Η ιστοσελίδα της καμπάνιας **Vollgeld Initiative**: <http://www.vollgeld-initiative.ch/>
- Η ιστοσελίδα της οργάνωσης **PositiveMoney** που προωθεί την καμπάνια για Sovereign Money στο Ην. Βασίλειο: <http://positivemoney.org/>
- Το αίτημα της **Ons Geld** προς το ολλανδικό κοινοβούλιο [στα ολλανδικά]: <http://onsgeld.nu/burgerinitiatief.pdf>

Ο “Δημόσιος Χώρος” ως θέσμιση της Δημοκρατίας

Πήραμε το παρακάτω απόσπασμα από τις “Προϋποθέσεις για τη Δημοκρατία του Κ. Καστοριάδη, όπως δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα respublica.gr [εδώ]. Φυσικά, το απόσπασμα αποδίδει ένα μικρό μόνο μέρος των προϋποθέσεων ώστε ένα καθεστώς να λέγεται “δημοκρατικό” σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του σώματος των πολιτών, το ρόλο των “αντιπροσώπων”, τις σχέσεις εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας κ.α.

Ωστόσο, το μικρό αυτό απόσπασμα φωτίζει την έννοια του “Δημόσιου χώρου” ως θεσμικό στοιχείο της Δημοκρατίας, ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή των πολιτών αλλά και ως προαπαιτούμενο για την υπεράσπιση της. Όπου Δημόσιος χώρος δεν είναι μόνο η φυσική χωροθέτηση [η αγορά, η πλατεία] όπου συντελείται η όποια δημοκρατική πράξη εντός της κοινότητας, αλλά και ένας δημόσιος χώρος ιδεών και γνώσεων όπου οι πολίτες συμφωνούν ότι υπάρχουν δημόσιες υποθέσεις που περιμένουν τη συμμετοχή τους και διακινούν γνώσεις και γνώμες.

Τα Δημοψηφίσματα και οι Νομοθετικές Πρωτοβουλίες που προέρχονται από τους πολίτες φέρουν εγγενώς αυτά τα δύο χαρακτηριστικά, δηλαδή πρώτον την αναγνώριση [με βάση προσυμφωνημένους κανόνες] ότι ένα ζήτημα αποτελεί “δημόσια υπόθεση” και δεύτερον, το σχηματισμό ενός “δημόσιου χώρου” όπου εξελίσσεται η διαβούλευση γύρω από την κοινή υπόθεση μέχρι την τελική απάντηση μέσω της κάλπης – η οποία μπορεί και να μην σημάνει την οριστική διακοπή της διαβούλευσης αλλά πιθανόν την “ωρίμανση” της δημόσιας υπόθεσης στο χρόνο ανάλογα με τις ανάγκες της κοινωνίας.

Επίσης, τρομερά ενδιαφέρουσα είναι η ιδέα για την “επίσημη βία” ως στοιχείο του Δημόσιου χώρου αλλά αυτό απαιτεί μεγάλη και ενδελεχή ανάπτυξη και δεν είναι του παρόντος. Θυμίζουμε μόνο τα ξιφίδια που φέρουν παραδοσιακά οι πολίτες που συμμετέχουν στην ανοιχτή συνέλευση του Appenzell [“Δ” Ιουλ-Αυγ 2015, [εδώ](#)]

«Αυτό μας φέρνει στην άλλη όψη της θέσμισης της δημοκρατίας στην Ελλάδα, στη διαύγηση και στην προβολή της οποίας έχει ιδιαίτερα συμβάλει η **Hannah Arendt**. Πρόκειται για τη δημιουργία δημόσιου χώρου.[*] Αυτό που μας φαίνεται αυτονόητο, έχουμε την εντύπωση ότι ένας δημόσιος χώρος είναι δεδομένος, κάτι αυτοφύες ή ουρανοκατέβατο, πράγμα που σημαίνει ότι ξεχνάμε πως στις κοινωνίες με κρατική οργάνωση, στις διαιρεμένες κοινωνίες, τις ασιατικές μοναρχίες, παραδείγματος χάρη, δεν υπάρχει πραγματικά δημόσιος χώρος. Η πολιτική είναι ιδιωτική υπόθεση του βασιλιά, του αυτοκράτορα, της βασιλικής γραφειοκρατίας ή του ιερατείου. Για να υπάρξει δημόσιος χώρος, πρέπει να υπάρχουν δημόσιες υποθέσεις και να έχει δημιουργηθεί ένας τόπος όπου οι υποθέσεις αυτές συζητούνται και ρυθμίζονται από όλους. Επιπλέον, αυτό δεν πρέπει να αφορά μόνο στις τελικές αποφάσεις, γιατί έτσι η διαδικασία δεν θα ήταν αποτελεσματική, αλλά σε όλες τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων λαμβάνονται οι τελικές αποφάσεις. Όλα τα σημαντικά στοιχεία πρέπει να παρουσιάζονται δημόσια, ενώπιον του συνόλου της κοινότητας, σε αντίθεση με τα ντοκουμέντα που διατηρούνται στα αρχεία του φαραωνικού ιερατείου, στα βασιλικά αρχεία... Για αιώνες, για χιλιετίες, στις μοναρχικές κοινωνίες, αλλά επίσης και στα καθαυτό φεουδαρχικά καθεστώτα, αυτό που αποκαλούμε δημόσιο χώρο ταυτίζεται με τον βασιλικό χώρο, ακόμη και ως προς την ιδιοκτησία. Ότι δεν ανήκει σε κανένα, τα δάση, οι ποταμοί ή οι μη καλλιεργήσιμες εκτάσεις, ανάγεται στον δημόσιο – δηλαδή στον βασιλικό χώρο.

Αλλά ο δημόσιος χώρος είναι επίσης και κυρίως η γνώση των πραγμάτων και ο έλεγχος της βίας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο σας θύμιζα ότι στην αρχαία δημοκρατία το σώμα που ασκεί την εξουσία ταυτίζεται με το σώμα των ένοπλων πολιτών. Διότι το πρόβλημα της δημοσιοποίησης της βίας, της υποχρέωσης η βία να είναι δημόσια, της υποχρέωσης να είναι κοινή συγκαλύπτεται διαρκώς από τους σύγχρονους θεωρητικούς πολιτικούς. Ενώ, ακόμη και σήμερα ο εξοπλισμός των πολιτών είναι ο κανόνας στην Ελβετία, και κατά τις επαναστατικές περιόδους είναι συστηματικός – ας σκεφτούμε τη γενική επιστράτευση στη Γαλλική Επανάσταση ή τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας στις Ηνωμένες Πολιτείες. Θα μπορούσαμε μάλιστα να πούμε ότι ήταν μια προγραμματική διεκδίκηση των επαναστατικών οργανώσεων.

»Συγκαλύπτεται όμως εξίσου το ζήτημα της δημοσιότητας της πρόσφορης γνώσης, των απαιτούμενων πληροφοριών ώστε ο λαός να αποφασίζει ορθά για τα κοινά. Κι εδώ ακόμη το παράδειγμα της αρχαίας ελληνικής δημοκρατίας – ακόμη και της ρωμαϊκής, για μια σύντομη περίοδο – είναι εύγλωττο. Καταρχάς οι νόμοι είναι χαραγμένοι σε μάρμαρο· αυτό δεν αποτελεί τρόπο του λέγειν. Οι νόμοι είναι πράγματι παρόντες ώστε όλος ο λαός να μπορεί να τους δει. Κυρίως, υπάρχει αυτή η ζωντανή ουσία που γεμίζει τον δημόσιο χώρο, δηλαδή το σώμα των πολιτών, που δεν συγκεντρώνεται μονάχα στην Εκκλησίαν, αλλά επίσης και στην αγοράν, τη δημόσια πλατεία, η οποία δεν είναι απλώς ένα αρχιτεκτονικό κενό, δημιουργία των πολεοδόμων, αλλά αντίθετα ένας χώρος επιβεβλημένος στην πολεοδομία από την πρακτική της κοινότητας. Και μέσα στην αγοράν ακριβώς κυκλοφορεί ο λόγος, η αγόρευση με επιχειρήματα, κριτική, διορθώσεις, τελειοποιήσεις, επαναλήψεις... Καμία σχέση με την κατάσταση που μπορούμε να αποκαλέσουμε τυπικά ασιατική, έτσι όπως υπήρξε και εξακολουθεί να υπάρχει σε καθεστώα σαν της Ρωσίας, παραδείγματος χάρη, όπου οι δημόσιες υποθέσεις έχουν γίνει ιδιοκτησία του Κόμματος, της κλίκας που βρίσκεται στην εξουσία. Μόνο στο σπίτι του μπορεί κανείς να συζητήσει ελεύθερα, αφού έχει ελέγξει ότι δεν υπάρχει μικρόφωνο ή να φύγει και να κρυφτεί στο δάσος. Για να έχει ουσιαστικό περιεχόμενο ο δημόσιος χώρος, πρέπει επομένως να δημιουργηθεί όχι μόνο σαν δυνατότητα, σαν αφηρημένο δίκαιο, αλλά ως πραγματικότητα ένας ελεύθερος λόγος, μια ελεύθερη σκέψη, μια ελεύθερη διερώτηση σχετικά με όλες τις υποθέσεις της κοινότητας.»

[*] Βλ. κυρίως «Η ανθρώπινη κατάσταση», γαλλ. μτφρ. Condition de l' homme moderne, ό.π., σ. 256-259

**"WHAT WE CALL DEMOCRACY
LOOKS**

**MORE AND MORE LIKE
GOVERNMENT**

BY THE RICH AND

LESS AND LESS LIKE

**GOVERNMENT BY THE
PEOPLE"**

JOSÉ DE SOUSA SARAMAGO

Η Ευρωπαϊκό Πρωτοβουλία για το Δικαίωμα στο Νερό & την Αποχέτευση

Lynn Boylan

WATER

Στο προηγούμενο τεύχος του “ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ” είχαμε παρουσιάσει την **Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών για την αναγνώριση του Νερού ως ανθρώπινο δικαίωμα και δημόσιο αγαθό** [εδώ η ιστοσελίδα υποστήριξης]. Περισσότεροι από 2 εκατ. πολίτες είχαν δηλώσει την υποστήριξη τους στην Πρωτοβουλία των Ευρωπαίων Πολιτών. Στις 25 Ιουνίου 2015, η Πρωτοβουλία σημείωσε την πρώτη της “νίκη” καθώς η **Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Περιβάλλον** επιβεβαίωσε την υποστήριξη της στην αναγνώριση του Νερού ως ανθρώπινο δικαίωμα και ψήφισε υπέρ της Πρωτοβουλίας Πολιτών για το Νερό.

Μεταξύ άλλων η Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέφρασε την ανησυχία της για το σχέδιο ιδιωτικοποίησης του Νερού σε χώρες όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ελλάδα και η Ιρλανδία και κάλεσε την Κομισιόν να σταματήσει να πιέζει προς αυτήν την κατεύθυνση στα πλαίσια των σχεδίων “διάσωσης”. Αντιθέτως, ζήτησε από την Κομισιόν να υπάρξει νομοθετική πρόταση για την αναγνώριση του Νερού ως ανθρώπινο δικαίωμα. Επίσης, ζήτησε από την Ε.Ε. να αναπτύξει πολιτικές που θα επιτρέπουν καθολική πρόσβαση των πολιτών σε Νερό & Αποχέτευση από Κοινωφελείς Οργανισμούς. Τέλος, παρέπεμψε την Πρωτοβουλία στην ολομέλεια του ΕυρωΚοινοβουλίου [ΕΚ].

Η Ολομέλεια του ΕΚ στη συνεδρίαση της 8ης Σεπτεμβρίου υπερψήφισε με μεγάλη διαφορά [363 ψήφοι υπέρ, 96 κατά και 261 αποχές] την πρόταση της εισηγήτριας Ιρλανδής **Lynn Boylan [Sinn Fein]**. Το ΕΚ καταδίκασε την αποτυχία της Κομισιόν να ανταποκριθεί στην Πρωτοβουλία των Ευρωπαίων πολιτών με τις απαραίτητες νομοθετικές προτάσεις που θα κατοχυρώνουν το δικαίωμα αυτό. Επίσης, το ΕΚ κάλεσε την Κομισιόν να ανταποκριθεί άμεσα σε αυτό το καθήκον της και να τροποποιήσει καταλλήλως – εφόσον χρειαστεί – την **Ευρωπαϊκή Οδηγία-Πλαίσιο για το Νερό**. Τέλος, κάλεσαν την Κομισιόν να προστατέψει το δικαίωμα αυτό από τις όποιες διεθνείς συμφωνίες και διαπραγματεύσεις, όπως την **ΤΤΙΡ**.

Ο αντίλογος στην πρόταση της Boylan – ο οποίος καταψηφίστηκε – κατατέθηκε από το **ΕΡΠ** [συμμετέχει η **Νέα Δημοκρατία**] και το **ΕΚΡ**.

Παρά τους προφανείς περιορισμούς του θεσμού είναι σημαντικό πως το Δικαίωμα στο Νερό γίνεται η πρώτη Πρωτοβουλία Ευρωπαίων πολιτών που βρίσκει την πρέπουσα αποδοχή και αναγνώριση από κάποιον ευρωπαϊκό θεσμό, αν και η πραγματική εξουσία για υιοθέτηση της ανήκει αποκλειστικά στην Κομισιόν.

Η Ε.Ε. επιμένει στην ιδιωτικοποίηση του νερού

Παρά την θέση αυτή της Επιτροπής Περιβάλλοντος, φαίνεται ότι η Κομισιόν επιμένει στα σχέδια για ιδιωτικοποίηση του Νερού στην Ελλάδα, όπως δημοσιεύεται σε τμήμα εγγράφου που παρουσιάζει η ιστοσελίδα SAVE GREEK WATER, που – μεταξύ άλλων – είχε διοργανώσει το δημοψήφισμα για το Νερό, στη Θεσ/κη, με 218.000 “ΟΧΙ”:

“ ... μετά τη διαρροή του περιεχομένου του «Μνημονίου Κατανόησης για ένα τριετές πρόγραμμα του ΕΜΣ» (*Memorandum of Understanding for a three-year ESM programme*). (...)”

Σοκ προκαλεί το γεγονός ότι η εν λόγω λίστα περιλαμβάνει δύο μεγάλες δημόσιες εταιρείες ύδρευσης, ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, οι οποίες παρέχουν πόσιμο νερό στις δύο μεγαλύτερες πόλεις της χώρας. Η Τρόικα είχε κατά το παρελθόν επιμείνει στην ιδιωτικοποίηση του νερού σε παλαιότερο μνημόνιο, αλλά η έντονη λαϊκή αντίδραση μπλόκαρε αυτήν την πρόταση.”

18. Thessaloniki Water Supply & Sewerage S.A. (EYATH)

EYATH SA has the exclusive right to provide water and sewerage services in the Greater Thessaloniki Area through a 30-year exclusive concession agreement with the Hellenic Republic, effective from 2001.

Privatisation Method	Advisors	Current Status	Next Steps – Main Issues
Sale of 23% of share capital. HRADF currently holds 74% of the shares.		Previous privatization attempt for the sale of 51% was put on hold based on the decision by the Council of State regarding the similar privatisation of EYDAP. According to the Court decision, the state should retain at least 50% plus 1 share in EYDAP, so only a minority stake can be sold.	Next Steps <ul style="list-style-type: none"> • HRADF to engage advisors • Assessment of alternative options for the sale of 23% of the shares • Improvement of the regulatory framework and adoption of a revised Concession Agreement by the Company and the HR

19. Athens Water Supply & Sewerage S.A (EYDAP)

EYDAP has the exclusive right to offer water and sewerage services in the Greater Attica Area. The term of this right, as well as its renewal, is regulated by a 20-year Agreement signed by the Hellenic Republic and EYDAP in 1999.

Privatisation Method	Advisors	Current Status	Next Steps – Main Issues
Sale of 11% of the shares. HRADF holds 27% of the shares.		According to decision by the Council of State concerning the legality of the transfer of the shares to the HRADF, the transfer of 34,0033% of EYADAP shares has been canceled. Therefore, HRAADF owns 27% of EYDAP shares and the HR 34%. According to the Court decision, the state should retain at least 50% plus 1 share, so only a minority stake can be sold.	Main Issues to be addressed <ol style="list-style-type: none"> 1. HR and HRADF to request return of capital to shareholders, as provided in corporate law. 2. HRADF to engage advisors.

Δυστυχώς, τα παραπάνω στοιχεία απλώς επιβεβαιώνουν ότι οι Ευρωπαίοι Πολίτες στην Ε.Ε. στερούμαστε ακόμη του βασικού πολιτικού δικαιώματος να αποφασίζουμε μόνοι μας, μέσω **δημοψηφισμάτων**, για όλα τα ζητήματα που κρίνουμε ότι είναι σημαντικά για τη ζωή μας και τον τρόπο που επιλέγουμε να τη ζήσουμε! Οπότε, ο μόνος τρόπος θεσμικής παρέμβασης που μας απομένει είναι να παρακαλούμε την Κομισιόν να σεβαστεί την επιθυμία μας, έχοντας την σεβαστή αλλά ουσιαστικά ανίσχυρη υποστήριξη του ΕυρωΚοινοβουλίου.

Η ανησυχητική δημοσίευση της ιστοσελίδας **SAVE GREEK WATER** [εδώ](#).

Περισσότερες λεπτομέρειες για την ψηφοφορία της 25ης Ιουνίου, στο Δελτίο Τύπου [εδώ](#).

Το “Δ” Σεπτεμβρίου 2015, μπορείτε να το βρείτε [εδώ](#).

Πρόταση #1:

Δωδεκάλογος Εναλλακτικού Πολιτεύματος

Είναι καιρός να ανοίξουν οι ίδιοι οι πολίτες το διάλογο για τους κανόνες διεξαγωγής του πολιτικού "παιχνιδιού" και ειδικά τον τρόπο διαχείρισης της εξουσίας, δηλαδή της παραγωγής νόμων και εκτελεστικών αποφάσεων. Αν και είναι πασιφανές πλέον ότι η Μεταπολίτευση έφτασε στο τέλος της, η διαιώνιση της – με φαιδρές, πολλές φορές, εφεδρείες – γίνεται εφικτή εξαιτίας της έλλειψης ενός πλαισίου-πρότασης για την νέα κατάσταση.

Από το μπλογκ "**Προεδρική Δημοκρατία**" του δικηγόρου **κ. Πέτρου Χασάπη**.

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΕΝΟΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Έχει γίνει πια συνείδηση σε όλους, μόνο εθελουφλούντες δεν το βλέπουν, ότι το οικονομικό μας πρόβλημα είναι συνέπεια του πολιτικού μας προβλήματος. Και το πολιτικό μας πρόβλημα είναι απότοκο του προβληματικού ολιγαρχικού πολιτεύματος της κοινοβουλευτικής «δημοκρατίας».

Αν λοιπόν θέλουμε πραγματικά λύση στο πρόβλημά μας και δεν θέλουμε απλά να γκρινιάζουμε την ώρα που πτωχεύουμε, γινόμαστε σκλάβοι και εξανδραποδιζόμαστε, τότε θα πρέπει να προχωρήσουμε άμεσα, χθες ακόμα, σε ένα εναλλακτικό πολίτευμα, που θα απελευθερώσει τόσο εμάς τους ίδιους, όσο και τις τεράστιες δυνατότητες του ελληνικού έθνους. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος, από το να κτυπήσουμε το κακό στη ρίζα του.

Ένα εναλλακτικό πολίτευμα θα πρέπει:

- 1) Να έχει σταθερές τετραετίες σε κάθε περίπτωση, ώστε να υπάρχει πολιτική σταθερότητα, μη εκβιαζόμενοι πολιτικοί και δυνατότητα πολιτικού προγραμματισμού.
- 2) Να έχει πλήρη ισότητα η ψήφος για όλους τους πολίτες και πλήρη αντιστοίχιση εκλογικού σώματος και αντιπροσώπων. Απλή Αναλογική, με κατάργηση του bonus των 50 εδρών και του απαγορευτικού ορίου 3% που αφενός καταργεί ψήφους των πολιτών και αφετέρου δεν αφήνει να εμφανιστούν στην πολιτική νέα κόμματα έξω από το σύστημα.
- 3) Να εξασφαλίζει πλήρη διάκριση των εξουσιών, οι οποίες θα αντλούν την ύπαρξή τους και τη δύναμή τους απευθείας από το λαό.
- 4) Να καταργεί το πρωθυπουργοκεντρικό μοντέλο και να αποκεντρώνει την πολιτική εξουσία σε όλες τις βαθμίδες του κράτους.
- 5) Να επιβάλει περιορισμό των θητειών ώστε να σπάσει ο κληρονομικός κύκλος στην πολιτική και η αλυσίδα του ρουσφετιού.
- 6) Να προβλέπει ανεξάρτητο από την πολιτική Συνταγματικό Δικαστήριο, ώστε να ελέγχονται αμέσως οι "παράνομοι" νόμοι της εξουσίας.
- 7) Να επιβάλει πλήρη δημοκρατική οργάνωση και οικονομική διαφάνεια των κομμάτων.
- 8) Να μην επιτρέπει καμία χρηματοδότηση κομμάτων από τους φόρους των πολιτών. Τα κόμματα είναι ιδιωτικοί φορείς και δεν δικαιούνται κρατικής χρηματοδότησης, ούτε μπορούν να αποκλειστούν κόμματα από την χρηματοδότηση με την αιτιολογία ότι δεν έχουν εκλεγμένους αντιπροσώπους στη Βουλή. Με τη λογική αυτή το σύστημα μένει κλειστό και ουδέποτε θα μπορέσουν να εισέλθουν στη Βουλή νέα κόμματα.
- 9) Να προβλέπει **δημοψηφίσματα (εθνικά και τοπικά) με λαϊκή πρωτοβουλία**.
- 10) Να επιβάλει ισότιμη συμμετοχή όλων των κομμάτων και των πολιτικών στα ΜΜΕ.
- 11) Να ανοίγει τη δημοκρατία στη νέα ψηφιακή εποχή ώστε να εξασφαλίζεται η συμμετοχή όλων των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων ανεξαρτήτως αποστάσεως και παρουσίας.
- 12) Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει το νέο πολίτευμα να το φτιάξουν οι ίδιοι οι πολίτες και όχι οι πολιτικοί. Το δε Σύνταγμα που θα προκύψει θα είναι αποκλειστικής αρμοδιότητας των πολιτών και όχι των πολιτικών, όπως είναι σήμερα.

Πρόταση #2: Πολιτειακές αλλαγές

Από το προφίλ στο Facebook του κόμματος “**Δημοκρατικοί**”

- (1) Άμεση εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από το λαό, με 51%, σε μία ή δύο Κυριακές, κατά το κυπριακό σύστημα. Η θέση του πρωθυπουργού καταργείται και όλες του οι αρμοδιότητες ασκούνται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με 5ετή θητεία.
- (2) Πλήρης διαχωρισμός νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας με τη θέσπιση ασυμβίβαστου του υπουργικού με το βουλευτικό αξίωμα.
- (3) Περιορισμένος αριθμός θητειών σε δημόσια αξιώματα για όλους. Κανείς δεν μπορεί να υπηρετήσει σε δημόσιες θέσεις για περισσότερα από 12 έτη. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν μπορεί να εκλεγεί για περισσότερες από 2 θητείες.
- (4) Πλήρης ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης με εκλογή της ηγεσίας της από τη Γερουσία και όχι από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- (5) Κατάργηση του νόμου περί ευθύνης υπουργών και της βουλευτικής ασυλίας για υποθέσεις μη σχετιζόμενες με το βουλευτικό αξίωμα ή για αδικήματα που διενεργήθησαν προ της εκλογής.
- (6) Ανάδειξη της βουλής 200 μελών. Τα 150 μέλη εκκέγονται σε νομαρχιακό ή περιφερειακό επίπεδο με απλή αναλογική & ενιαίο ψηφοδέλτιο. Τα υπόλοιπα 50 μέλη εκλέγονται με ενιαίο εθνικό ψηφοδέλτιο. Το σύστημα αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση του ρόλου του βουλευτή αφού δίνει τη δυνατότητα της σταυροδοσίας ανεξαρτήτως κόμματος άρα ωθεί στην εκλογή των αρίστων και όχι των εκλεκτών των κομματικών μηχανισμών. Το εθνικό ψηφοδέλτιο δίνει τη δυνατότητα της εκλογής ανθρώπων πανελληνίου αναγνωρίσεως, οι οποίοι δεν ανήκουν οπωσδήποτε σε κόμμα. Το σύστημα αυτό εμποδίζει την ανάπτυξη διαπλοκής και ενισχύει την λαϊκή κυριαρχία και την άμεση αντιπροσώπευση.
- (7) Θέσπιση Γερουσίας, 100 μελών, με ισχυρές ελεγκτικές αρμοδιότητες και εκλογή της από ενιαίο εθνικό ψηφοδέλτιο, συμπεριλαμβανομένων αριστίνδην ανεξαρτήτων υποψηφίων. Στην αρμοδιότητα και τον έλεγχο της υπάγονται όλες οι ανεξάρτητες αρχές, οι αρμοδιότητες του Συνταγματικού Δικαστηρίου και η έγκριση του διορισμού των υπουργών.
- (8) Θέσπιση της **λαϊκής πρωτοβουλίας για δημοψήφισμα και εισαγωγή νομοσχεδίων.**
- (9) Αυστηρός έλεγχος του πόθεν έσχες των πολιτικών προσώπων από ειδική υπηρεσία π.χ. Σ.Δ.Ο.Ε. και θέσπιση πόθεν έσχες για όλα τα πρόσωπα που κατέχουν δημόσια αξιώματα καθώς και για δημοσίους υπαλλήλους με δικαίωμα υπογραφής.
- (10) Εξάλειψη των παράλογων και υπερβολικών βουλευτικών προνομίων.

Το επερχόμενο δημοψήφισμα των Βρετανών για την απεμπλοκή τους από την Ε.Ε. είναι ένα **PLEBISCITE**, δηλαδή μία καθολική ψηφοφορία που προκαλείται όχι από τους πολίτες αλλά από κάποια άλλη Αρχή [εν προκειμένω, τον Πρωθυπουργό του Η.Β.]. Αναπόφευκτα λοιπόν εμφανίζει όλες τις εγγενείς αδυναμίες των plebiscites ως προς τη δημοκρατικότητα τους συγκρινόμενα με τα **ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ** Δημοψηφίσματα. Ανάλογα προβλήματα είχαν επισημανθεί και για το ελληνικό plebiscite της 5ης Ιουλίου σε προηγούμενα τεύχη του “Δ” [*] ή τα πολωνικά plebiscite [βλ σελ. 16].

Η διατύπωση του ερωτήματος

Είναι από τους κυριότερους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν έμμεσα το τελικό αποτέλεσμα. Σε **άρθρο** του ο Guardian εξηγεί πως μπορεί η διατύπωση να λειτουργήσει υπέρ κάποιας θέσης, όπως π.χ. ότι είναι ευκολότερο να εκμαιευθεί ένα “ΝΑΙ” από ένα “ΟΧΙ” ή ότι ένα ερώτημα που προτείνει κάποια “απώλεια” [π.χ. τη συμμετοχή στην Ε.Ε.] αποθαρρύνει τους ψηφοφόρους από το να το ψηφίσουν συγκρινόμενο με ένα “ουδέτερα” διατυπωμένο ερώτημα. Όπως τονίζεται και στο άρθρο, είναι πιθανό ότι ο Κάμερον θα εκμεταλλευτεί αυτό το μικρό πλεονέκτημα χρησιμοποιώντας τη διατύπωση που βολεύει καλύτερα την άποψη που θα υποστηρίξει. Ας μην ξεχνάμε επίσης ότι εξαρχής η άποψη υπέρ της αποχώρησης από την Ε.Ε. - ανεξαρτήτως της διατύπωσης - φέρει το βάρος του να αγωνίζεται εναντίον μίας υπάρχουσας κατάστασης, και γνωρίζουμε ότι η κάθε αλλαγή φοβίζει υποσυνείδητα ένα κομμάτι του εκλογικού σώματος.

Την 1η Σεπτεμβρίου, η Δημοψηφισματική Επιτροπή όντως ζήτησε την αλλαγή του ερωτήματος «θα έπρεπε το Η.Β. να φύγει από την Ε.Ε.» ώστε να μην απαντιέται απλώς με ένα “ΝΑΙ” ή “ΟΧΙ” και να μην υπάρχει μεροληψία υπέρ του “ΝΑΙ”. Ο Κάμερον δήλωσε ότι θα αποδεχτεί τη σύσταση της Επιτροπής.

Το χρονικό σημείο διεξαγωγής του

Ίσως εξίσου σημαντική παράμετρος με τη διατύπωση του ερωτήματος και μία ιδιορρυθμία του βρετανικού plebiscite. Συνήθως, οι Αρχές που ζητούν δημοψήφισμα επιδιώκοντας πολιτική στήριξη “από τα κάτω” κάποιας δικής τους απόφασης, δίνουν στενά περιθώρια ώστε να μπορούν να ελέγξουν την επικοινωνία του διακυβεύματος ή να ξεφύγουν από μία δύσκολη και επείγουσα κατάσταση [ή μια κατάσταση που αφέθηκε να γίνει επείγουσα προτού φτάσει σε καθολική ψηφοφορία]. Στην περίπτωση του όμως ο Κάμερον έβαλε το όριο μέχρι το 2017, θέλοντας αφενός να μην παγιδευτεί σε ένα στενό πλαίσιο όπου οι δύσκολες διαπραγματεύσεις πιθανόν να μην έχουν ωριμάσει ακόμη στον κοινό τόπο που ο ίδιος θα επιθυμούσε, αφετέρου πιθανόν να θεωρεί ότι άλλες πολιτικο-οικονομικές εξελίξεις εντός της Ε.Ε. μπορεί να αυξήσουν την διαπραγματευτική του ισχύ. Ωστόσο, το Κοινοβούλιο ζήτησε να διεξαχθεί το Δημοψήφισμα τον Μάιο του 2016, την ίδια ημέρα με τις εκλογές στη Σκωτία, το Λονδίνο, την Ουαλία και την Β. Ιρλανδία.

Είναι άγνωστο εάν ο Κάμερον θα δεχτεί να αυτοπεριοριστεί στα όρια που ζητά το Κοινοβούλιο, είναι όμως σχεδόν βέβαιο ότι εάν οι διαπραγματεύσεις εξελιχθούν με ευνοϊκό τρόπο, δεν θα περιμένει μέχρι το 2017. Η αβεβαιότητα αυτή – εξαιτίας της απουσίας σαφούς αλλά επαρκούς χρονικού ορίου από το Νόμο – οδήγησε τον **N. Farage**, ηγέτη του κόμματος **UKIP** να ξεκινήσει επίσημα την καμπάνια υπέρ του “ΟΧΙ” με τον τίτλο “**Say No to the EU tour**” φοβούμενος πιθανόν κάποιον αιφνιδιασμό, ενώ παράλληλα επιχειρεί να συνδέσει διάφορα γεγονότα της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής επικαιρότητας [π.χ. την κρίση του Καλαί, την εκλογή του J. Corbyn στο κόμμα των Εργατικών κ.α.] με τις αποφάσεις, τη στάση και τη μορφή που παίρνει η Ε.Ε. Απομένει να αποδειχτεί κατά πόσον η μακρά προεκλογική περίοδος θα αποβεί υπέρ του Κάμερον ή όχι.

BRExit: Η αρχή μιας δύσκολης πορείας

Άλλες παράμετροι

Εκτός από τα παραπάνω ζητήματα, ενστάσεις διατυπώνονται και για άλλες παραμέτρους, όπως για τους περιορισμούς που θα υπάρξουν [εάν υπάρξουν] στην επίσημη υποστήριξη κάποιας άποψης από την Κυβέρνηση και τα μέλη της, τη διαφάνεια και τα όρια χρηματοδότησης των δύο πλευρών, τους κανόνες ισότιμης δημόσιας παρουσίασης και το αν θα επιτραπεί σε πολίτες της Ε.Ε. [των χωρών που δεν ανήκουν στην Κοινοπολιτεία] να ψηφίσουν. Ήδη, στις αρχές Σεπτεμβρίου η Κυβέρνηση Κάμερον είχε μία πρώτη, επώδυνη ήττα καθώς καταψηφίστηκαν οι προτάσεις για τους κανόνες διεξαγωγής του δημοψηφίσματος, με ψήφους και ευρωσκεπτικιστών βουλευτών του Συντηρητικού κόμματος. Τώρα, είναι πιθανόν να υποχρεωθεί ο Κάμερον να δεχτεί πιο αυστηρούς κανονισμούς που θα περιορίσουν τη δράση των κυβερνητικών στελεχών κατά την προεκλογική περίοδο.

Τα ζητήματα αυτά πάντοτε αποτελούν αντικείμενο τριβών στα plebiscite. Χώρες όπως η Ελβετία, με θεσμοθετημένα δημοψηφίσματα εδώ και δεκαετίες, έχουν ένα ήδη δοκιμασμένο πλαίσιο που διασφαλίζει κάποια αντικειμενικότητα. Αντιθέτως, όταν οι κανόνες διαμορφώνονται καθώς προχωράει το δημοψήφισμα, τότε η Αρχή που ελέγχει τη διαδικασία [κυβέρνηση, πρωθυπουργός, βουλή] συνήθως διαμορφώνει τους κανόνες κατά το δοκούν [**].

Επίλογος

Δεν υπάρχει “αντικειμενική” λύση στις αδυναμίες των plebiscite - όταν το δικαίωμα προσφυγής στη βούληση των πολιτών το έχουν μόνο οι “άρχοντες” τότε οι επιλογές [χρόνος, διατύπωση, εκλογικό σώμα] θα είναι τέτοιες που θα κλίνουν υπέρ της άποψης τους. Η ύπαρξη μιας σχετικά αμερόληπτης Επιτροπής μπορεί να εξομαλύνει κάπως τα προβλήματα αλλά δεν τα εξαλείφει πλήρως. Ακόμη κι αν επιτευχθεί πλήρης ουδετερότητα, οι αποφάσεις θα ληφθούν μετά από “διαπραγματεύσεις” σε μία ad hoc βάση, χωρίς θεσμικό υπόβαθρο και χωρίς την εμπειρία προηγούμενων δημοψηφισμάτων.

Η μόνη δημοκρατική λύση είναι ένα σταθερό, θεσμοθετημένο σύστημα δημοψηφισμάτων που θα επιτρέπει στους ίδιους **ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ** να εγκρίνουν ή όχι κάθε διεθνή συμφωνία, να αμφισβητούν αποφάσεις της κυβέρνησης και νόμους του κοινοβουλίου και να φέρνουν δικά τους νομοθετήματα προς ψήφιση, με τη διατύπωση και το χρόνο να είναι δική τους επιλογή. Η συστηματική, δομημένη εφαρμογή του θεσμού αυτού θα δημιουργήσει και το σταθερό πλαίσιο διεξαγωγής τους που θα εγγυηθεί την αμεροληψία, δημοκρατικότητα και ισονομία της διαδικασίας ώστε να λειτουργήσει τελικά υπέρ των πολιτών και όχι εις βάρος τους.

Περισσότερα για τις διαφορές μεταξύ **Plebiscite** και **Referendum** στην Εργαλειοθήκη της Σύγχρονης Άμεσης Δημοκρατίας: www.activatingdemocracy.com/typology-gr/

[*]: Βλέπε “Δ” Ιουλ.-Αυγ. 2015 και “Δ” Σεπτ. 2015, εδώ: <https://hellasreferendum.wordpress.com/>

[**]: Εξαίρεση αποτέλεσε το Δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου όπου οι κανόνες “ισότιμης” παρουσίασης των δύο θέσεων διαμορφώθηκαν κατά το δοκούν από τα ιδιωτικά ΜΜΕ.

Τα Πολωνικά Plebiscites

Το “όριο προσέλευσης” [quorum]

Είναι ένα εργαλείο έμμεσου περιορισμού των δικαιωμάτων των πολιτών. Εάν η προσέλευση των ψηφοφόρων δεν ξεπεράσει ένα προκαθορισμένο όριο, τότε το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος είναι άκυρο ή μη-δεσμευτικό, ανεξαρτήτως του ποσοστού της πλειοψηφίας.

Ο νομοθέτης αυθαίρετα αθροίζει την αποχή με την πλευρά της μειοψηφίας. Έτσι, μειοψηφικές απόψεις μπορούν απλώς να μπούκοτάρουν τη συμμετοχή, ελπίζοντας ότι θα ακυρωθεί το δημοψήφισμα

Στις 6 Σεπτεμβρίου οι Πολωνοί προσήλθαν στις κάλπες για ένα τριπλό δημοψήφισμα [plebiscite] που είχε συγκαλέσει ο προηγούμενος Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ενέκρινε η Γερουσία. Δεν προκαλεί έκπληξη ωστόσο ότι και το plebiscite αυτό παρουσιάζει τα γνωστά προβλήματα δημοκρατικότητας και ειλικρίνειας όπως σχεδόν όλα τα plebiscites.

Το πρώτο ερώτημα – και πιο αμφιλεγόμενο – αφορούσε την μετατροπή των εκλογικών περιφερειών σε μονοεδρικές. Το ερώτημα αυτό ήταν το κύριο – και ουσιαστικά το μοναδικό – ζήτημα που είχε αναδείξει στην προεκλογική του εκστρατεία ο τρίτος των προεδρικών εκλογών του Μαΐου, και ο οποίος συγκέντρωσε ποσοστό >20% των ψήφων. Επειδή δεν εξελέγη Πρόεδρος από τον πρώτο γύρο, ο τέως Πρόεδρος της Πολωνίας, και δεύτερος μέχρι τότε, προκήρυξε το Δημοψήφισμα πριν τον δεύτερο γύρο, πιθανόν θεωρώντας ότι θα κερδίσει και την υποστήριξη του τρίτου υποψήφιου. Τελικά οι πολίτες, μάλλον εκτίμησαν ως καιροσκοπική την κίνηση του και δεν ανανέωσαν τη θητεία του.

Επιπλέον, αρκετοί Συνταγματολόγοι θεωρούν ότι υπάρχει ζήτημα συνταγματικότητας με τις μονοεδρικές καθώς το Σύνταγμα προβλέπει αναλογική αντιπροσώπευση, επομένως η μεταφορά σε αμιγώς μονοεδρικές περιφέρειες ουσιαστικά καθιστά το εκλογικό σύστημα “πλειοψηφικό”. Προβλήματα όμως είχαν και τα άλλα δύο ερωτήματα. Το ένα – η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από τον προϋπολογισμό – ήταν έτσι διατυπωμένο ώστε το “ΟΧΙ” να μπορεί να οδηγήσει είτε σε μείωση, είτε σε αύξηση της χρηματοδότησης. Το τελευταίο ερώτημα αφορούσε φορολογικά ζητήματα, αλλά οι ειδικοί αμφέβαλαν κατά πόσον προσθέτει κάτι ουσιαστικό στη φορολογική νομοθεσία της χώρας.

Τα αποτελέσματα των Δημοψηφισμάτων στην Πολωνία είναι δεσμευτικά μόνο εφόσον η συμμετοχή ξεπεράσει το όριο (“**Quorum**”) του 50%. Τελικά η προσέλευση ήταν **μικρότερη του 8% [!]** καθιστώντας το άκυρο. Ο νέος Πρόεδρος της χώρας έχει φέρει στη Γερουσία τρία ακόμη ερωτήματα για νέο Δημοψήφισμα τον προσεχή Οκτώβριο, μεταξύ των οποίων την **απαγόρευση** της ιδιωτικοποίησης των εθνικών δασών και τη **μείωση** του συντάξιμου ορίου ηλικίας.

Τα προβλήματα που παρουσιάζουν τα plebiscite έχουν σχολιαστεί ενδελεχώς σε προηγούμενα newsletter, ενώ αναλυτική παρουσίαση των διαφορών με τα Δημοψηφίσματα από τους πολίτες υπάρχει στη “*Συνοπτική Εργαλειοθήκη της Σύγχρονης Άμεσης Δημοκρατίας*” του **Activating Democracy [εδώ]**. Ενδεικτικά, αναφέρω το απόσπασμα από το άρθρο του Ελβετού δημοσιογράφου **B. Kaufmann** “*The Greek short-cut referendum drama*” [**τεύχος Ιουλ-Αυγ. 2015**] και τη δημοσίευση του **R. Buechi** “... *κι αν ήταν ένα πραγματικό Δημοψήφισμα αντί για Plebiscite;*” [**τεύχος Σεπτ. 2015**].

Η κίνηση όμως του τέως Πολωνού Προέδρου να προκηρύξει δημοψήφισμα με ψηφοθηρικούς σκοπούς πρέπει να αποτελεί ένα από τα ταπεινότερα παραδείγματα εργαλειακής και χρησιμοθηρικής εκμετάλλευσης ενός δημοκρατικού θεσμού.

Δημοψήφισμα για τα αεροδρόμια των Ιονίων νήσων

Στις 29 Αυγ. το Περιφερειακό Συμβούλιο Ιονίων συμφώνησε με την πρόταση του Περιφερειάρχη και αποφάσισε να προχωρήσει σε **ηλεκτρονικής μορφής δημοψήφισμα** για την σχεδιαζόμενη πώληση των αεροδρομίων Ιονίων νήσων, μετά τις εκλογές της 20ής Σεπτεμβρίου. Το δημοψήφισμα είχε προσδιοριστεί αδρά ότι θα συμβεί κάπου μετά τις εκλογές, χωρίς ωστόσο να υπάρχει σαφέστερη δέσμευση ή περισσότερες λεπτομέρειες.

Έκτοτε, δεν έχει σημειωθεί ιδιαίτερη πρόοδος. Ο Περιφερειάρχης κ. Γαλιατσάτος παραχώρησε συνέντευξη στον κρατικό τηλεοπτικό σταθμό της Γαλλίας «**FRANCE2**» στις 18 Σεπτεμβρίου, όπου επανέλαβε την πρόθεση του Συμβουλίου να προχωρήσει με το δημοψήφισμα ώστε να καταγραφεί η άποψη των πολιτών και της τοπικής κοινωνίας για την αποκρατικοποίηση των αερολιμένων.

Για να στηρίξει την απόφαση αυτή ο Περιφερειάρχης τόνισε ότι η εκποίηση των αεροδρομίων είναι επιζήμια, καθώς το ετήσιο μίσθωμα που θα εισπράττει το ελληνικό δημόσιο (22,9 εκ. ευρώ) είναι μικρότερο από τα ετήσια έσοδα του αεροδρομίου της Κέρκυρας (25 εκ. ευρώ) μόνο και προειδοποίησε ότι θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στις τοπικές οικονομίες και στον τουρισμό της χώρας. Με δεδομένο ότι η **Fraport** αποτελεί κατ' ουσία δημόσιο οργανισμό (ανήκει κατά 50% στο Ομοσπ. Κρατίδιο της Έσσης) το Π.Σ. Ιονίων θα επιδιώξει μέσα από το δημοψήφισμα η διαχείριση τους να γίνεται από ελληνικό δημόσιο φορέα. Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος θα δοθεί στη νέα κυβέρνηση ώστε να τεθεί εκ νέου στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, όπως θα διαμορφωθεί από τη βούληση του λαού.

Πέρα όμως από τις διακηρύξεις προθέσεων μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν συγκεκριμένες ανακοινώσεις που να προσδιορίζουν τις λεπτομέρειες και τους κανόνες κάτω από τους οποίους θα διεξαχθεί το δημοψήφισμα, ειδικά μάλιστα από τη στιγμή που θα διεξαχθεί με ηλεκτρονικά μέσα. Ο κίνδυνος να αποδειχτεί τελικά "πυροτέχνημα" προεκλογικής μορφής δεν είναι αμελητέος.

Είναι ενδιαφέρον ωστόσο ότι στις 26 Σεπτεμβρίου Γερμανοί πολίτες της "Επιτροπής Αλληλεγγύης για την Ελλάδα" ("**Griechenland-Solidaritaetskomite**") διοργάνωσαν "χάπενινγκ" έξω από το τοπικό κοινοβούλιο του Ομόσπονδου Κρατιδίου της Έσσης, ενάντια στο ξεπούλημα των αεροδρομίων της Ελλάδας στην γερμανική "**Fraport**".

Το "Δ" θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να μεταφέρει όποιες ειδήσεις προκύψουν.

Συνταγματικά ήθη και αξίες

του Νίκου Μπαγιαρτάκη

Σοφός ο λαός αλλά ακόμη σοφότερο το πολιτικό σύστημα!!!

Με ένα Σύνταγμα που περιλαμβάνει τα Βενιζέλια και Παυλοπούλια ήθη και αξίες (πέραν των νόμων: το νόμιμο και το ηθικό το Σύνταγμα μας τα ξεχωρίζει και δεν συνάδουν μαζί), μπορεί μία κυβέρνηση και ένα πολιτικό προσωπικό να διαβιεί και να διαιωνίζεται εις βάρος όλης της κοινωνίας, αρκεί να ψηφίζουν τα δικά τους παιδιά και ας υπάρχει ζήτημα περί της μεγάλης αποχής ή αποδοχής εν τέλει του συστήματος. Εν τοιαύτη περιπτώσει είτε υπήρξε αποχή, είτε ήταν μεγάλη είτε όχι, θα ασχοληθούν για τα μάτια του κόσμου τις πρώτες μέρες (προς εκτόνωση της μάζας) και μετά απρόσκοπτα θα συνεχίσουν εκεί που σταμάτησαν το έργο τους. Άλλωστε οι ευαισθησίες αυτές είναι ταπεινά συναισθήματα για τους θεσιθήρες της εξουσίας και τους φαύλους αρχομανείς.

Ένα Σύνταγμα που λιγότερο μοιάζει με αυτό που το αποκαλούμε όλοι μας ως Σύνταγμα, δηλαδή ένα Κοινωνικό Συμβόλαιο που έχει επισυναφθεί για να προασπίζει τα δίκαια, την ισοπολιτεία, την ισονομία, την ελευθερία μίας κοινωνίας, αλλά θυμίζει περισσότερο το καταστατικό ανομίας ενός Κοινοβουλευτικού Ολιγαρχικού Πολιτικού Συστήματος που απλά απολαμβάνει κάθε αγαθό που του προσφέρεται σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς και γίνεται κράτος εν κράτει μία οργανωμένη ομάδα που λειτουργεί παρασιτικά και τυραννικά. Όπου έχει σαν παίκτες του πινακ-πονγκ την Αριστερά και Δεξιά, ώστε να υπάρχει εκτόνωση της μάζας σε μία κατεύθυνση που στην πραγματικότητα την οδηγεί το ίδιο το καθεστώς, σε μία ασφαλή οδό για το ίδιο (άλλωστε την εργολαβία για να χορηγηθούν τα ακριβά αυτά μαγαζιά εξουσίας έχουν αναλάβει την εξόφληση τους οι οικονομικοί ολιγάρχες). Είναι πολλά τα έξοδα τόσο για την συντήρηση των κομματικών γραφείων ανά την Ελλάδα, όσο και οι προεκλογικές καμπάνιες, οι δημοσκοπήσεις κ.α.).

Η Δεξιά και η Αριστερά μιλάνε για την ορθότερη διαχείριση που μπορούν να προσφέρουν στο σύστημα, στην πραγματικότητα δεν αφήνουν ίχνος αμφισβήτησης του (γιατί είναι τα παιδιά του και προασπίζονται την μάνα τους, όπου την φτιάξανε οι ίδιοι) και δεν μιλάνε για ένα νέο πολιτικό σύστημα που θα εκχωρήσει ένα μέρος της εξουσίας προς το μέρος της υπόλοιπης κοινωνίας (όπου σήμερα είναι αποκλεισμένη). Γιατί; Γιατί, πολύ απλά εάν υπάρξει ένα νέο πολιτικό Σύστημα που θα απευθύνεται στους πολλούς και όχι σε συντεχνιακές ομάδες, τότε θα είναι ένα σύστημα ανοικτό προς την Δικαιοσύνη, την ορθότερη διανομή πλούτου, την ισονομία, την ισοπολιτεία και την ελευθερία.

Ποιός λοιπόν εξ' αυτών θα έκανε αυτή την παραχώρηση προς τον λαό;

Ποιός θα δεχόταν να μοιράσει την πίτα από την στιγμή που είναι όλη δική του;

Ποιός θα πυροβολούσε τα πόδια του;

Πάντως σίγουρα όχι αυτοί που μέχρι σήμερα καταδυναστεύουν με δεσποτισμό την κοινωνία. Αυτή η Σκύλα αυτούς τους Κέρβερους δημιουργεί, όπου Σκύλα το πολιτικό σύστημα και όπου Κέρβεροι βάλτε τα brandnames της Δεξιάς και της Αριστεράς. Ένα σύστημα που απευθύνεται στην κοινωνία και ζητάει την έγκριση της εκ του ασφαλούς, όπου λειτουργεί ψευδώς υπέρ της κοινωνίας ενώ στην πραγματικότητα μόνο τα οφίτσια του είναι που το νοιάζει και ενδιαφέρεται, ενώ στην πραγματικότητα έχει φροντίσει με ένα νομικό καθεστώς να θέσει σε περιορισμό, αν όχι σε αποκλεισμό αυτήν την κοινωνία. Η κοινωνία του περιθωρίου στις τόσες ασφαλιστικές δικλείδες δεν μπορεί να γλιτώσει από το σοφότερο από αυτήν Πολιτικό σύστημα και είναι εγκλωβισμένη, χωρίς καμία οδό διαφυγής παρά εκτόνωσης (και συνήθως και αυτή είναι καθοδηγούμενη από το ίδιο το Καθεστώς).

ΑΠΟΨΕΙΣ

Αν θέλετε να εκφράσετε την άποψη σας για κάτι που διαβάσατε ή ακούσατε σχετικά με τα Δημοψηφίσματα και είναι μέχρι 150 λέξεις, στείλτε το στο referendum@mail.com

«Μόλις οι Πολίτες σταματήσουν να θέτουν σε προτεραιότητα το ενδιαφέρον να μετέχουν στα κοινά και προτιμήσουν να συνεισφέρουν με το πορτοφόλι τους παρά με την προσωπική παρουσία τους, το κράτος πλησιάζει ήδη στην καταστροφή του. Πρέπει να εκστρατεύσουν; Πληρώνουν στρατεύματα και κάθονται σπίτι τους. Πρέπει να πάνε στη συνέλευση; Διορίζουν βουλευτές και μένουν στο σπίτι τους. Λόγω οκνηρίας και οικονομικής ευχέρειας αποκτούν εντέλει στρατιώτες για να υποδουλώνουν την πατρίδα τους και βουλευτές για να την ξεπουλούν.»

Jean Jacques Rousseau

Η **Ελευθερία** – τόσο η πολιτική, όσο και η γενικότερη φυσική – αποτελούν όχι μόνο δικαίωμα, αλλά πρωτίστως **υποχρέωση** του Πολίτη. Υποχρέωση για να την υπερασπιστεί, με την άμεση συμμετοχή του στον προσωπικό του χρόνο, είτε όταν την απειλούν εξωτερικοί κίνδυνοι, είτε όταν απειλείται με διάβρωση από τη νοσηρή γοητεία των “ ανέσεων ” και της μαλθακότητας.

«... η δημοκρατία αποτελεί πράγματι το καθεστώς που απαιτεί από τους πολίτες τη μέγιστη δυνατή **επαγρύπνηση** και **θάρρος** για να διατηρηθεί»

«Το πραγματικό ουσιώδες ερώτημα είναι: τι χρήση αυτών των δικαιωμάτων κάνουν οι άνθρωποι; Στο επίπεδο αυτό, οι αποφασιστικές έννοιες δεν ανάγονται στον νόμο, αλλά αφορούν στο ήθος των πολιτών, στην πολιτική τους συμπεριφορά ή στη Sittlichkeit, για να χρησιμοποιήσουμε τον όρο του Hegel, πράγμα που ο Rousseau χαρακτηρίζει στο Κοινωνικό συμβόλαιο με τις λέξεις **θάρρος** και **επαγρύπνηση** και ο Πλάτων, αν και αντίπαλος της δημοκρατίας, στους Νόμους με δύο λέξεις που αποτελούν συμπλήρωμα του θάρρους και της επαγρύπνησης: **αιδώς** και **αισχύνη**. Σε ό,τι με αφορά, θα συγκέντρωνα ευχαρίστως αυτές τις τέσσερις λέξεις κάτω από τον όρο **υπευθυνότητα**.»

Κορνήλιος Καστοριάδης

Αποσπάσματα από τις “Προϋποθέσεις για τη Δημοκρατία” του Κ. Καστοριάδη τα οποία αναφέρονται στα κύρια χαρακτηριστικά των πολιτών σε ένα πραγματικά δημοκρατικό καθεστώς. Ο Καστοριάδης συνοψίζει τα χαρακτηριστικά αυτά κάτω από τη λέξη “**Υπευθυνότητα**”.

«What we call democracy looks more and more like government by the rich and less and less like government by the people.»

“Αυτό που ονομάζουμε δημοκρατία μοιάζει όλο και περισσότερο με διακυβέρνηση από τους πλούσιους και όλο και λιγότερο με διακυβέρνηση από το λαό.”

José de Sousa Saramago

Από το άρθρο του Πορτογάλου συγγραφέα και νομπελίστα “**Reinventing democracy**” για τη Le Monde diplomatique. Το αδιέξοδο της “Δυτικής Δημοκρατίας”, όπως εκφράζεται μέσα από την παραχώρηση της πολιτικής ισχύος των πολιτών στους “αντιπροσώπους” τους, οδηγεί μαθηματικά στην αυτοαναιρέση της. Το ζητούμενο είναι ο τρόπος και το πλαίσιο ουσιαστικής ανανέωσης της.

ΑΠΟΨΕΙΣ

"He could see how a supranational, anti-democratic EU could badly damage self-governance and democratic accountability here in the UK. It doesn't matter where you see yourself on the political spectrum, if your country no longer runs its own affairs and if your vote at the ballot box no longer has the power to bring the fundamental change dictated by the will of the people, then what kind of democracy are you really left with?"

Μετάφραση: - «Μπόρεσε να δει [σημ.: ο **Tony Benn**] πως μια υπερεθνική, αντιδημοκρατική Ε.Ε. μπορούσε να βλάψει σημαντικά την αυτο-διακυβέρνηση και τη δημοκρατική λογοδοσία στο Η.Β. Δεν έχει σημασία που τοποθετείς τον εαυτό σου στο πολιτικό φάσμα, εάν η χώρα σου πλέον δεν μπορεί να ρυθμίζει τις υποθέσεις της και εάν η ψήφος σου δεν έχει πλέον τη δύναμη να προκαλέσει σημαντικές αλλαγές, όπως υπαγορεύονται από τη βούληση του λαού, τότε με τι είδους δημοκρατία άραγε έχεις πλέον απομείνει;»

Nigel Farage

Ο ηγέτης του UKIP θυμίζει τη **δήλωση** του Εργατικού βουλευτή και ηγέτη της Βρετανικής Αριστεράς **Tony Benn** ότι ο Νόμος για την παραχώρηση εξουσιών στην ΕΟΚ ήταν «*ένα πραξικόπημα από την πολιτική αυτή τάξη που δεν πιστεύει στην λαϊκή κυριαρχία*» κατά τη διάρκεια της εκστρατείας του υπέρ του "**BRExit**" από την ΕΕ.

Η αναφορά του στην αδυναμία των εκλογών να προκαλέσουν σημαντικές μεταβολές σε ζητήματα διακυβέρνησης θα μπορούσε να συνδεθεί με παρόμοια δήλωση του μετά την πραξικοπηματική απόρριψη του Ελληνικού Δημοψηφίσματος και του "ΟΧΙ" από το ευρω-ιερατείο.

«Είναι ανάγκη, και ανάγκη επείγουσα. Να βρει ο λαός τη φωνή του, να φωνάξει τις πραγματικές του ανάγκες και απαιτήσεις. Τα κόμματα ενδιαφέρονται πριν από όλα για τα δικά τους συμφέροντα, τα συμφέροντα μιας επαγγελματικής τάξης, της τάξης των επαγγελματιών της πολιτικής.»

Χρήστος Γιανναράς, συνέντευξη Κ. Ελευθεροτυπία

Από τη συλλογή επιφυλλίδων "**Finis Graeciae**". Η συνέντευξη είχε δοθεί το 1988 (!). Δυστυχώς, η διάσταση μεταξύ των απαιτήσεων των πολιτών και των συμφερόντων των επαγγελματιών της πολιτικής όχι απλώς επιμένει, αλλά έχει καταστεί πλέον αγεφύρωτη.

Με πρωτοβουλία της διακοινοβουλευτικής Ένωσης (IPU), από το 1997 γιορτάζεται κάθε χρόνο την 15^η Σεπτεμβρίου η διεθνής ημέρα Δημοκρατίας, ενώ από το 2007 υιοθετήθηκε και από την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ.

15^η Σεπτεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Δεν έγινε και μεγάλη φασαρία στα ΜΜΕ, γι' αυτό. Έτσι κι αλλιώς "γιορτάζουμε" κάθε μέρα τη Δημοκρατία στη χώρα μας.

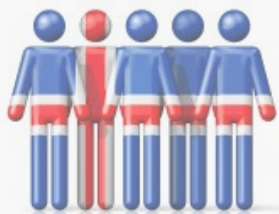
"Εν τω μεταξύ, παρακολουθούμε την ανησυχητική διάβρωση της δημοκρατίας ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης επιρροής που ασκούν ισχυροί παράγοντες χωρίς δημοκρατική νομιμοποίηση, όπως το στρατιωτικο-βιομηχανικό σύμπλεγμα, πολυεθνικές, χρηματοπιστωτικές εταιρείες, επενδυτές, φαρμακοβιομηχανίες και τα λόμπυ του πετρελαίου & των μεταλλευτικών εταιρειών. Η δημοκρατική διακυβέρνηση διαβρώνεται από παράγοντες που δεν υπόκεινται σε δημοκρατικό έλεγχο και χρησιμοποιούν τα κεφάλαια τους για να εξασφαλίσουν ότι τα συμφέροντα τους θα προηγούνται των συμφερόντων των πολιτών".

Alfred de Zayas & Maina Kiai, ειδικοί σύμβουλοι ΟΗΕ σε θέματα δικαιωμάτων

Από το "**Σταματήστε τη διάβρωση της Δημοκρατίας**", την έκκληση των ειδικών συμβούλων του ΟΗΕ με αφορμή τη διεθνή ημέρα Δημοκρατίας 2015.

Project

“Blueberry Soup”: A Voyage to Europe

Το “**Blueberry Soup**” είναι ένα ντοκιμαντέρ της Wilma's Wish Production που αφηγείται τις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές που συνέβησαν στην **Ισλανδία** μετά την κρίση του 2008 και οδήγησαν τους Ισλανδούς στο να ξαναγράψουν το **Σύνταγμα** της χώρας.

Το film υπάρχει στο Vimeo, αλλά απαιτείται αγορά ή “ενοικίαση”:
<https://vimeo.com/ondemand/blueberrysoup>

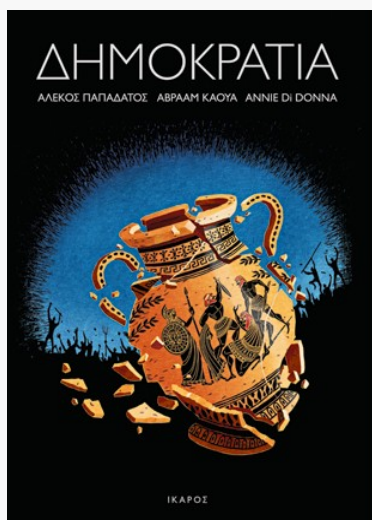
Τώρα, η **Eileen Jerrett** της Wilma's Wish Production θέλει να κινηματογραφήσει τις δημόσιες προβολές της ταινίας της και τις συζητήσεις που ακολουθούν σε διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις και να τις συνθέσει ένα δεύτερο φιλμ με τον αντίκτυπο του “Blueberry Soup” στο κοινό. Για να χρηματοδοτήσει το νέο της εγχείρημα, έχει στραφεί στο κοινό.

Η σελίδα για το crowdfunding project της βρίσκεται εδώ:

www.kickstarter.com/projects/blueberrysoup/blueberry-soups-voyage-to-europe/comments

Βιβλίο

“Δημοκρατία” - εκδ. “Ίκαρος”

Μια σχολική εργασία για τον Κλεισθένη έγινε αφορμή για να συνεργαστούν οι **Αβραάμ Κάουα** [σενάριο], **Αλέκος Παπαδάτος** [σχέδιο] και **Annie Di Donna** [χρώμα]. Προϊόν της συνεργασίας τους ένα κόμικ που μιλάει για τη Δημοκρατία.

Όπως δήλωσε ο Αβ. Κάουα στην Εφημερίδα των Συντακτών η ιστορία περιγράφει μόνο πραγματικά γεγονότα, μέσα από τα οποία αναδεικνύεται η συναρπαστική ιστορία της γέννησης της δημοκρατίας, χωρίς ωραιοποιήσεις και φτιασίδα.

Το κόμικ κυκλοφορεί την ερχόμενη Τρίτη στις ΗΠΑ (εκδόσεις Bloomsbury) και τον Οκτώβριο στην Ελλάδα (εκδόσεις Ίκαρος). Περισσότερα μετά την κυκλοφορία του βιβλίου!

Ο Αλέκος Παπαδάτος και η Annie Di Donna είναι μεταξύ των δημιουργών του πολύ γνωστού **Logicomix**.

Δημοψηφίσματα με πρωτοβουλία πολιτών

Δημοκρατία δεν είναι απλά να επιλέγουμε αντιπροσώπους κάθε τέσσερα χρόνια, δημοκρατία δεν είναι σε καμία περίπτωση να αποφασίζουν άλλοι για εμάς. Δημοκρατία είναι να αποφασίζουμε **μαζί**. Δημοκρατία είναι το πολίτευμα στο οποίο όλοι οι πολίτες έχουν τα ίδια δικαιώματα και ευκαιρίες στην κατάθεση προτάσεων, την διαβούλευση και την λήψη αποφάσεων, οποτεδήποτε και για οποιοδήποτε πολιτικό ζήτημα επιθυμούν.

Σε ένα κράτος με την έκταση και τον πληθυσμό της Ελλάδας αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσα από την αποσυγκέντρωση της εξουσίας. Μπορεί να υλοποιηθεί μόνο αν οι πολίτες έχουν το δικαίωμα και τους θεσμούς να αποφασίζουν για οτιδήποτε αυτοί επιθυμούν.

Είναι απαραίτητο πλέον, να εμπλουτίσουμε όσο το δυνατό συντομότερα το αμιγώς κοινοβουλευτικό μας πολιτικό σύστημα με θεσμούς πραγματικής δημοκρατίας όπως **τα δημοψηφίσματα πρωτοβουλίας πολιτών**. Μέσω των δημοψηφισμάτων πρωτοβουλίας πολιτών (και όχι των πολιτικών) μπορούμε να αποφασίζουμε για οτιδήποτε και οποτεδήποτε το επιθυμούμε. Φυσικά με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και το Σύνταγμα το οποίο εμείς θα δημιουργήσουμε.

Αυτός είναι ο λόγος που ξεκινήσαμε την συλλογή υπογραφών υπέρ της επίσημης θεσμοθέτησης, τόσο σε εθνικό όσο σε περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο, των Δημοψηφισμάτων μετά από πρωτοβουλία πολιτών – και όχι των πολιτικών, όπως ισχύει σήμερα. Κάνουμε δηλαδή ό,τι θα κάναμε αν είχαμε το δικαίωμα να καλέσουμε μια Συνταγματική πρωτοβουλία πολιτών.

Η συμμετοχή των πολιτών αποτελεί τον πυρήνα της Δημοκρατικής λειτουργίας ενός πολιτεύματος. Δεν μπορεί να υπάρξει δημοκρατία χωρίς πολίτες και σε αυτό ακριβώς σκοπεύει η προσπάθεια αυτή. Στο να αυτομετασχηματισθούμε σε πολίτες. Σε ανθρώπους που ενδιαφέρονται για ό,τι συμβαίνει γύρω τους και απαιτούν να αποφασίζουν αυτοί.

Θα καταφέρουμε τα παραπάνω αν είμαστε πολλοί. Χωρίς αποκλεισμούς και “πιστοποιητικά”. Όσο περισσότεροι είμαστε τόσο δυσκολότερο θα γίνεται για την πολιτική ελίτ να μας αρνείται το δικαίωμα να αποφασίζουμε εμείς. Αυτή η ριζική πολιτική αλλαγή θα γίνει μόνο αν το επιθυμήσουμε. Αν νιώσουμε πως είναι **δική μας υποχρέωση** να εργαστούμε για αυτό. Η αλλαγή αυτή θα έρθει μόνο αν και εσύ, που διαβάζεις αυτό το κείμενο, αποφασίσεις πως είναι και δική σου “δουλειά” να αλλάξει το αδιέξοδο, άδικο και ανελεύθερο πολιτικό μας σύστημα.

Αν συμφωνείς με όλα αυτά δήλωσε το και βοήθησε στην εξάπλωση της ιδέας. Αυτό είναι πολύ σημαντικότερο από ότι ίσως πιστεύεις. Ένα μικρό βήμα από όλους μας θα αλλάξει τον κόσμο μας.

Στην επόμενη σελίδα μπορείτε να βρείτε το **έντυπο υποστήριξης**. Τυπώστε το, συμπληρώστε τα στοιχεία και στείλτε το στο: referendums@yahoo.gr

Τα στοιχεία σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την ενημέρωσή σας όσο αφορά σε ενέργειες υπέρ της θεσμοθέτησης δημοψηφισμάτων με πρωτοβουλία πολιτών.

Στη σελίδα <https://greekdimio.wordpress.com> μπορείτε να ενημερώνεστε για νέα και δράσεις σχετικά με δημοψηφίσματα ανά τον κόσμο

Στο mail referendums@yahoo.gr μπορείτε επίσης να μας στείλετε αίτημα διαγραφής των στοιχείων σας από την βάση δεδομένων μας.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

ΣΥΜΦΩΝΕΙΣ; ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕ!

Επιθυμούμε την Συνταγματική Θεσμοθέτηση Δημοψηφισμάτων με πρωτοβουλία πολιτών, τόσο σε εθνικό όσο σε περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο.

Ζητούμε την θεσμοθέτηση των παρακάτω δημοψηφισμάτων:

I. Ακυρωτικό δημοψήφισμα. Κάθε νόμος του Κοινοβουλίου μπορεί να ακυρωθεί με δημοψήφισμα.

II. Δημοψήφισμα Συνταγματικής και νομοθετικής πρωτοβουλίας πολιτών. Οι πολίτες προτείνουν νόμο ή νέο άρθρο στο Σύνταγμα μέσω της συλλογής υπογραφών υποστήριξης της πρότασης τους.

III. Δημοψήφισμα ανάκλησης αιρετών αξιωματούχων. Για κάθε πολιτικό ο οποίος δεν τιμά τις δεσμεύσεις του απέναντι στους πολίτες.

IV. Υποχρεωτικό δημοψήφισμα. Για οποιαδήποτε αλλαγή στο Σύνταγμα καθώς και για κάθε σημαντική διακρατική συμφωνία.

Τα παραπάνω διεξάγονται ύστερα από σχετικό αίτημα το οποίο υπογράφουν τουλάχιστον 100.000 πολίτες.

Εξαίρεση αποτελεί το υποχρεωτικό δημοψήφισμα το οποίο καλείται χωρίς την συλλογή υπογραφών.

Τα όρια υπογραφών υποστήριξης σε περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο θα οριστούν ανάλογα του αριθμού των ψηφοφόρων.

Το αποτέλεσμα ενός δημοψηφίσματος οφείλει να είναι δεσμευτικό.

ΣΥΜΦΩΝΕΙΣ; ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕ!

Επώνυμο:

Όνομα:

Στοιχεία επικοινωνίας:

Δήμος κατοικίας:

Τηλέφωνο:

e-mail:

Ημερομηνία:

Υπογραφή:

Επιθυμώ το ονοματεπώνυμο μου να εμφανίζεται στην σελίδα <https://greekdimos.wordpress.com>

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Μπορείτε να μας στείλετε τα στοιχεία σας και διαδικτυακά στο mail: referendums@yahoo.gr

Τα στοιχεία σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την ενημέρωσή σας όσο αφορά σε ενέργειες υπέρ της θεσμοθέτησης δημοψηφισμάτων με πρωτοβουλία πολιτών.

Στη σελίδα <https://greekdimos.wordpress.com> μπορείτε να ενημερώνεστε για νέα και δράσεις σχετικά με δημοψηφίσματα ανά τον κόσμο

Στο mail referendums@yahoo.gr μπορείτε επίσης να μας στείλετε αίτημα διαγραφής των στοιχείων σας από την βάση δεδομένων μας.